

ЖЫЙЫЛЫ Юрий Коков Ставрополь крайны губернатору къуллугуна киришгенине аталгъан къууанчлагъа къатышханды

Ставрополь крайны айыруу комиссиясы шартларына кёре, 2014 жылда 14-июнь сентабрьде бардырылгъан айыруулада Владимир Владимиров жаны болуп айырылуучулары 84 проценттен асламы къол кёргенди. Алай бла ол губернаторгъа сайланганды. Ант этгенден

сора ага властын белгилерин бергенди.

Юрий Коков Къабарты-Малкъарны халкъыны атындан Владимир Владимировну ага алай улуу шыанылуук эттигени бла айткъшлагъанды. «Крайда жашагъанла жангы губернатор бла бирге иги жанына

торлемиуе болура, жашуу да тозулур деп шыанып турадыла да, ала сокурманазларына инанмама», - дегенди Юрий Александрович, жыйылгъанла алларанда сөшесе.

Къууанчы жыйылууга РФ-ни Президентини Администрациясыны келечилери, Север-

Кавказ федеральный округу бир-бир субъектлерини башчылары, Урал эм Кърым округланы келечилери да къатышхандыла.

КЪМР-ни Башчысыны къуллугун божалы халда толн турганын эмда Правительство суну пресс-службасы.

ПРАВИТЕЛЬСТВО Энди паралимпиада чемпионла да саугъаланырыкъдыла

Повесткагъа кёчёрден алгъа ол республиканы экономиканы айтнуу министр Мукуланы Алий КЪМР-ни Башчысыны Ысламына тийишли болгъанын билдирди, аны иссине бергенди. Ол регионда власть органланы инвестицияны кейбиуу жаны бла ишлерин къурауу салгъан къыйыны ючюн саугъаланганды. Былай мактууга дагъада Промышленликни бла предпринимательни союзуна тамасы Жантимер Губачиков эмда предприниматель Юлия Пархоменко да тийишли кёргенди.

КЪМР-ни Правительство суну кезиуу жыйылуунда эл молк потребитель кооперацияны айтнуу жаны бла мадарла къобыл кёргенди эмда коммунальный тёлёуе ючюн субсидияла юлешиуно низамы тохташдырылганды. Битеу да бирге отуз бегимни проекти союзулу, къобыл кёргенди. Кенешини Правительство Председателини биринчи орунбасары Юрий Альтунов бардырганды.

Республикалы эмда муниципальный власть органланы ишлери бла байламлы шартла жыйышдырылгандыла.

КЪМР-де эл молк кооперацияны айтнуу къуулуу къурулуу эттиликди. Аны коорден бегим бла шагъарей эте, Мукуланы Алий ол бёлюме улуу болушуу болуууну чертгенди. «Потребитель кооперация гиче эм орталы бизнеси айтнуу къурулуу, хаси халкъыбызны таза продуктла бла жалчытыргъа себеплик этерикди», - дегенди.

Терекде Ленин орамда физкультура-спорт комплекс республиканы иелигинден шахар округу берилгенди. Жер халла эмда ырысы жаны бла къырал комитетни башчысы Анна Тонконогу айткъны кёре, мектеп къурулушу алыкъа бошамлагъанды. Болсада 131-чи федеральный законна кёре, халкъны физкультура эмда спорт жаны бла ишлемлери толтуру муниципал власть органланы жоупайлыкъларындады. Меккам да шахарга ол себепден берилгенди.

Адамланы осал, жашаргъа къоркъуу юйледен кёчюрюу жаны бла программаны чеклеринде Нальчикде, Тырынууда, Элбек районда ишленген жашуу журтла да республиканы иелигинден муниципалитетлеге берилгенди - битеу да бирге 108 журт. Алары баланс багъалары 150 миллион сомду, Ол да 131-чи законна тийишлиликде атилгенди.

Республикалы бюджетден муниципалитетлеге жашуу журткоммунальный молкно айтнуу жаны бла программаларын жашууда бардырылгъа 28,9 миллион сом берилди. Ол жаны бла бегимни къурулуш эм жашуу журткоммунальный молк министр Аслан Тутуков кёргозгенди. Аны айткъны кёре, аха халкъны суу, энергетика, башка керекле бла жалчытыргъа къоратыллыкды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

2014 жылда 4-чу октябрьни солуу кюнне санауу юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны У К А З Ы

Къабарты-Малкъар Республиканы Муслиманларны дин управленийыны тилегине кёре эмда Къурман байрам бла байламлы бегим этеме:

1.2014 жылда 4-чу октябрьни солуу кюнне санаргъа. 2.Бу Указ официалный халда басмалангъан кюнден башлап кочконе киреди.

КЪМР-ни Башчысыны къуллугун божалы халда толтуруган Нальчик шахар, 2014 жылда 29-чу сентябрьде, №185-УГ

Ю. КОКОВ

ХАЛКЪ ФРОНТ

Къырал концепция регионланы энчиликлерин сакъларгъа алланыпгъы

«Россей ючюн» Халкъ фронт» деген битеуроссей жаммауат къымылдауу КЪМР-де регион штабыны кезиуу жыйылуунда «Къырал культура политиканы мурдоруну» проектин кыралганды. Бу документ бюгонлюкде РФ-ни битеу субъектлеринде да сюзоледи. КЪМР-де «Фронтчулар» да, кеслерини эсгертиулерин къабил кёрюп, алары федеральный арагъа бергенди.

Халкъ фронтуну КЪМР-де регион штабыны сопредседатели Хутуиланы Любовь, тобешуно ача, концепция не мурут бла кыралгандыны, аны бёлюмлерини эмда борчларыны исперинден къыска айтханды. Аны оюмуна кёре, документде маданият къыралны политикасына, жаммауаты жашуууну хар сферасына да себеплик этгени белгиленгенди артыкъда магъаны шарт чертилгенди. Кёп миллетли Россей, кеслерини культураны, адет-тёрелери болгъан халкъланы бириктирип, ёмюрден бери айны келеди, алай орус тил ароссейли цивилизацияны мурдорун салганы белгиленгенди, - дегенди.

«Нальчик» телеканалы башчысы, РФ-ни культураны сайлы къулуучусу Владимир Вороков а, культураны айтнууга эс буруп, былай документни жарашдыргъанын оюмуна иш шартла санаганды. Болсада бу сферада проблемаланы асламы аха жетишмегени бла байламлы болгъанларын чертгенди.

Владимир Халидович Интернет, ара телеканалла ёсюп келген тёлёну бузгъанларна да жарыганды. «Алары хатасындан сабылерибиз китап окумай тохтагъандыла. Китаб а - культураны къураууну баш амалды», - дегенди ол.

Ахыры 2-чи бетдеди.

«Салам алейкумга» - 25 жыл

Жаш фахмуланы айнытады, культурабызны байыкъландырады, жюреклерибизге жарыкъ салганды

Озгъан байрам кюн Жашил театры сахнасында «Салам алейкум» Халкъла аралы телерадиофестивалыны 25-жыллыкъ юбилейи бла байламлы улуу гала-концерт къурулганды. Анга кёп жерден атлары айттылган артистле къатышхандыла. Хар замандада, ол жюрек жылуу халда эмда жыр бла музыка искусствону жарыкъ байрамчыа ётгенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Станцияны баш жанында кёл боллукъ туйюлдю

Тёбен Черек гидроэлектростанцияны къауууна кирген Зарагъж ГЭС-ни къурулушу башланганын кёп заман озмагъанды, анда ишле шёндю да кюн сайын тохтауу бардыла. Объектин «РусГидро» компанияны «Малые ГЭС Кабардино-Балкарии» бёлюму къурайды.

Бюгонлюкге аны специалистлери станцияга сууну келтирген, юч километрден аслам узунлугу болгъан бетон быргыны ишлеп бошамгандыла. Аны ал жанында 240 минг кубометр суу жыйылгъан жери къурау да къыстау барды. Суулай объекте бу жылын айырдан бери 780 минг кубометр жер къазылганды эмда ол мингден аслам кубометр бетон ишле тамалангандыла.

Алындан жарашдырылган проектте кёре, станцияны кючю жалда 15,6 мегаватт боллукъ эди. Къауун жыл мындан алгъа «Гидропроект» институт аны 28,8 мегаваттла дери кётюрюрге амал тапкъанды. Ол жангыдан сюзолгенден сора уа станцияны кючю 30,6 мегаваттла дери жетгенди. Зарагъжде ГЭС-ни бир энчилиги - аны баш жанында кёл боллукъ туйюлдю. Аны себепли тегерекеде къудуретте хата салынмайды, суу төбен эгилени басар деген къоркъуу да жокуду.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Проект Школну бошамлаууа къайгыра

Къабарты-Малкъарда социальный болушукъ этген В.Топтонов отлы фонд 29-чу 2-чи октябрьде «Шире» кругъ деген проектин бардырмады. Аны бла байламлы Май эл Прохлада районаны школлары Нальчикке келиди. Алагъа деп КъМКУ-да экскурсия къураллыкды.

Фонду таматасы Азамат Люев бирдигени кёре, республиканы районларыннан жаш адамлоу бириктириуе проект ошмы себеплик этгенди. Ала, кеслери келип, КъМКУ-да кылай факультете болгъанларын да кёрлюкюде. Кел биледи, школдан сора окуургъа бери келери сойгенле да болура, дейди Азамат.

Алай бла бу ишге башда созылгъан райондан 9-чу 11-чи класслада окуугъан 170 адам къатышырыкъды. Бу магъаны жумушун бардырыуе социальный жаны бла ишлеу коммерциялы болгъан организацияла субсидияла берип болушхандыла.

Толуракъ хапарны бу телефон номерге сёлешип билриге боллукъ: 8(928)703-77-74.

Бизни корр.

Примёвга адыу Тынгысызлыгы бар эсе...

Россей Федерацияны Президентини В.В.Путинни бююрууу бла 2014 жылда 3-чу октябрьде сазгъат 10-да Россей Федерацияны Наркотикле сатууга контролчуку эмиу жаны бифедеральный службабыны КЪМР-де Управленийыны начальнигини къуллугун толтуруган полицияны полковник Олег Халвахов Сокуров ФСКН-ни компетенциясында болгъан вопроса бла байламлы граждаланы примёвга аллыкды.

Тобешуу бу адресде боллукъ: Нальчик шахар, Ленин проспект 27, РФ-ни Президентини КЪМР-де примёвганы.

Россей ФСКН-ини КЪМР-де Управленийыны пресс-службасы.

Билатриу

Газетлеге да жазыл, чёп атыугъа да къатыш!

Хурметли жаммауат!

Федеральный почта связын управленийы 2014 жылда 25-чи сентябрьден 4-чу октябрьге дери «Газетлеге бла журналлага жазыл да, саугъала алыр ючюн бардырылган чёп атыугъа къатыш!» деген реклама акция бардырмады.

2015 жылны 1-чи жарымында газетлени бла журналланы 6 неча 12 айга бек оздан 400 сомга жаздыргандыла, чёп

атыугъа къатышып, саугъа къоллу болуугъа боллукъдула.

Чёп атыу 2014 жылда 24-чу декабрьде бардырыллыкды.

Газетлеге бла журналлага почта связын хар бёлюмонде да жазыларга амал барды. Тап онгуну чыхындырмагъа, сюзген изданилага жазылгызы.

Федеральный почта связыны КЪМР-де Управленийыны.

Энди паралимпиада чемпионла да саугьаланырыкьдыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

КЪМР-ни Правительствоосу 2007 жылда кыабл берген бегимге да тортууле кийрилгенди. Ол сатуу-алуу рыноканы кыруу бла байламды. Промышленность эм сатуу-алуу министр Игор Кладкову билдиргенге кере, базараны кыруу пландин бир неча объект кетерилгенди. Алай бла Бахан района Пысчак эли тийеринде, андан сора да, Красносельск, Карагу, Экматерноградский, Солдатское элде башка элдеде кырууга белгиленген базарла тизмеден кетерилгенди.

Ахча боджетде барды», - дегенди. Кырал учуредениланы тамаларыны, аланы юл бийлерини, акылбалбык болмаган сыйлыларын ырыскыларын ачык этуу жаны бла бегим да соруулгенди. Тобейланы Альбертини айтаньна кере, кырал учуредениланы тамалары, бу кулукьуга киргенди да алган файдаларын, болган ырыскыларын ачык этуу жорууктары эмда болжалы тохташдырылгандыла. «Алай бла бегим федеральный излемге келиширилгенди», - деп аныглатханды министр.

«Республика анга кесини юпоюн да кышаркьды, ача боджетде барды», - дегенди ол. Бу бегим бла бирге уа 2014-2015 жыллада сакьатлагга тиийиши ички жерле кыруу, аланы борудование бла жалгьтыу эмда бу жумушлагга финансла болуу жаны бла нызам да торпедирилгенди. «Эки бегим бир бирлери бла байламдыла. Бу документте уа саулуклары осал болган адамла инфраструктура кырууга ача белуону нызамы эмда аны бгчмчи тохташдырылдыла», - деп аныглатханды докладчы.

Быйлыны биринчи кварталында КЪМР-ни Башчысыны стипендиясы тийишли болган спортоменлени эмда тренерлени тизмиси да кыабл кериолгенди. Спорт жаны бла министр Аслан Адаунов айтаньна, спортну олимпиадала торпоклери бла корешенге эмда жетишимле болдурганла саугьаландыла.

«2013-2020 жыллада КЪМР-де халкыны иш бла жалгьтыуу юсонден» кырал программага тортууле кыабл кериолгенди. Халкыны иш бла жалгьтыуу жаны бла кыабл комитетини башчысы Зубер Тагалтов билдиргенди, программаны жашууда бардырыга кышакь калда 3,2 миллион сом берилгенди. Ол ача саулуклары осал болганыла, сакьатлагга ишчил жерле кырууга кыратылыкьды.

Быйыл биринчи кере спортну паралимпийский эмда сурдлимпийский торпоклери бла корешенге да республиканы атында ача кыабл боллукьудула. Ол жаны бла бегим да кыабл кериолгенди. «Бу бу спортчулары биччи кере белгиленбиз. Алай бу жаны бла жетишимлерибиз болганыларын бхтемленип айтырыкь эдим», - дегенди ол.

Октябрьское элде 625 квадрат метр билим бергуну учуредени боллукьуду. Ол акьыл этгенча, бу жумушлагга кыралда чыгарылган продуктаны бек азда алты проценти тенгли бири кыратылыкьга тийишлиди. Доклады 131-чи закон маданияты айналыуга чек салганын да

Октябрьское элде 625 квадрат метр билим бергуну учуредени боллукьуду. Ол акьыл этгенча, бу жумушлагга кыралда чыгарылган продуктаны бек азда алты проценти тенгли бири кыратылыкьга тийишлиди. Доклады 131-чи закон маданияты айналыуга чек салганын да

Иван Ботвични жетишимлерини багьасы чыкьды

КЪМР-ни Правительствоосуну кезиуле жыйлыуунда РФ-ни паралимпиада эмда сурдлимпиада жыйымдык командаларыны кызуума кирген спортчулары эмда алапы тренерлени саугьалуу юсонден бегим кыабл кериолгенди. Быйыл документ биринчи кере жарашдырылганын белгилерчади.

Республиканы спорт министри Аслан Адаунову айтаньна кере спортну олимпиада торпореинден жетишимле болдурганларын, аланы тренерлени саугьалуу жаны бла КЪМР-ни Башчысыны Хазы алгьаракьлада да кыабл кериолганы эди. «Документ кере, РФ-ни жыйымдык командасына кирген, Олимпиада оюнлада жетишимле болдурган спортчуларыны алапы тренерлени тевенеди - 10 минг сом. Аны бла бирге уа бир кере ача саугьа да берилди - олимпиада чемпионга миллион сом, дуняны чемпионуна 500 минг сом, Россияны чемпионуна - 200 минг сом. Бюджеткоже республикада быйыл стипендияны жоюге жуукь адам аладыла», - дегенди министр бизни бла ушакьда.

Алай аны бла бирге уа республикада сакьаттаны спорт бла корешдириге улуу магына бериледи. «Саулуклары осал болганыла женил атлетика, тжжовонд, гимнастика, футбол бла корешвиле. Алапы арысында жетишимле болдурганла да бардыла. Биз Правительствоу жыйлыуунда кыабл кере бегимде уа Иван Ботвични жетишимлени белгилеге сюебиз. Ол спортну паралимпиада торпореинден Россияны чемпиону болганды. Анга 675 минг сом берилликди», - дегенди ол.

Министри айтаньна кере, санлары кыялуу эмда аман эшитени спортчула тжжовондон да аман кериомонда болдурмагандыла. Алай ала хорламлагга жылы экинчи кварталында жетишгенди, аны ююн саугьалангандыла да кечире этерикиле. «Бюджеткоже стипендияны жалаңа дурганла да бардыла. Биз Правительствоу жыйлыуунда кыабл кере бегимде уа ача саугьа хорламы ююн бир кере бериледи. Бу нызамны торпедиреге муратчы барды. Стипендия алагыла да берилчирча этерге тийишлиди», - дегенди ол.

Жаш фахмуланы айнытады, культурабызны байыкьландырады, жюреклерибизге жарыкьлыкь салады

Байрам юноно ингриди жуануу болганына да кырамай, жамаут эрттеден бери сакьал турган артистлери бла тобешууге ашыгып келгенди. Концертин «Балкери» фольклор этнографды кырал ансамбль ол чакьдырган тепуелери бла акьандан сора КЪМР-ни Правительствоосуна Председателини орунбасары Руслан Фиров, сахнага чыгып, кьонакылагыла алышшуу сюежм айтаньды.

Бююн бери жыр южукьтонуу битеу жореклери бла сойлене, культураны багылагына жыйылгандыла. Республиканы Правительствоосуна бла кесими атында фестивалыны, анга кыатышталганы да жорегимден алгьышаламы. Жыл сайын бу проект атыра айтылган эмда жаш фахмуланы бирге жыйганын белгилеп, аланы жарыкь жырлары кырауучуларын бхтемлендиргенди, миллет культураны байыкьдырган да чертиге тийишлиди. Кзабаргы-Малкварны башчылары уа не заманда да халкь чыгармачылыкьны айнууна сакь кезден кыабайдыла - деп, келгенге илам, саулук-зоеник, мамырлыкь тежегенди ол. КЪМР-ни культураны сыйлы кулукьчусу, проектти башчысы Эчеланы Музафар да «Салам алейкуму» болушугуу бла ала миллетени бирдирдирге эмда кырауучуларын жаны жерле, магыамла бла кырауучуларга итинуюноно борчулары санаганын, мында ары да ол ыгьга кертичи кыалкьчыларын белгилегенди.

Телерадиофестивалыны ал юнолеринден башап анга дайым да кыайтырганыла турган КЪМР-ни, КЪМР-ни халкь поэти Совайлы Ахмат да сьлешенге байрамда. Ол проектти кыалы кыралганын, аны тыш жерде да бардырганын магыаналы ишини хайыргандыла малквар халкьны танып, аны атын иги бла сакьынгаларына кыуанганын айтаньды. Пост суукь коз арты жуанда жыйганын жореклерин жыйганын «Салам алейкум!» аты назмусу окукьынында уа, кырауучула таушушкь кыарлары бла ырызлыкьчыларын белгилгенди.

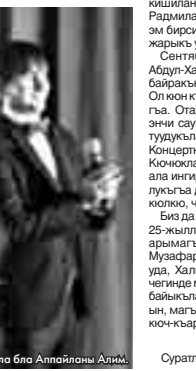
Светлана Тагалтеева бла Ольга Сокуроваы да алай. Дагыстаны, Ставрополь крайны, Чечени, Ингуштяны, Север Осетия-Аланияны артистлери да кериозтенде ингрим чегинде фахмулукьлары. Малквар эстраданы артистлери Газаланы Алим, Текуланы Мур, Тюменеланы Жаннет, Эчеланы Эдура бла Занкьиланы Марат, Бийланы Аслан, Улбашланы Радмила, «Ийман» жыр кыуамуны солистлери эм бирорле да, хар заманда, кырауучулары жарыкь умуттарын алдамганыла.

Сентабрын ал юнолеринде Елмезланы Абдул-Халим «Салам алейкуму» белгиси бла байракьны Элбрусуну теппесине миндиргенди. Ол юон кыачы жашыбыз да келгенди байрамга. Старланы Эманы аты бла кыралган элини саугьаны уа аты айтылган жырлары тудукьлары бир кыуаму артисте бергенди. Концерти бардырганына Ирина Рагитина бла Кючюкланы Аслан да мяхтагуу тийишлиди, ала ингри барганы кьадыр, коз арты суукьлыкь да кырамай, кьонакьыны келерини ююкю, нам бла жарытханыла тургандыла.

Биз да газетини атында, «Салам алейкуму» 25-жыллыкь юбилейи бла алгьышпал, аны арымаган-талмаганы башчысы Эчеланы Музафарга жашуу тейюно тюз жолга салыдуу, Халкьга арлы телерадиофестивалыны чегинде миллетени маданиятынын айныуу, байыкьландырыуу жаны бла бардырган кыабл, магыаналы ишинде Аппал таркьаймаган юон-кыаруу берсин, дейбиз.

Сентабрын ал юнолеринде Елмезланы Абдул-Халим «Салам алейкуму» белгиси бла байракьны Элбрусуну теппесине миндиргенди. Ол юон кыачы жашыбыз да келгенди байрамга. Старланы Эманы аты бла кыралган элини саугьаны уа аты айтылган жырлары тудукьлары бир кыуаму артисте бергенди. Концерти бардырганына Ирина Рагитина бла Кючюкланы Аслан да мяхтагуу тийишлиди, ала ингри барганы кьадыр, коз арты суукьлыкь да кырамай, кьонакьыны келерини ююкю, нам бла жарытханыла тургандыла.

Биз да газетини атында, «Салам алейкуму» 25-жыллыкь юбилейи бла алгьышпал, аны арымаган-талмаганы башчысы Эчеланы Музафарга жашуу тейюно тюз жолга салыдуу, Халкьга арлы телерадиофестивалыны чегинде миллетени маданиятынын айныуу, байыкьландырыуу жаны бла бардырган кыабл, магыаналы ишинде Аппал таркьаймаган юон-кыаруу берсин, дейбиз.

Улбашланы Радмила бла Аппайланы Алим. Сураттаны ВАИСЫЛЛАНИ АХМАТ алгьанды.

Кырал концепция регионланы энчиликлерин сакьларгьа алланыгы

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Виктор Котларов оом этгенча уа, кыралда маданият учуреденила, алада ишленге бардыла, культура уа жокуду. «Школчула бла сьлешип бир керчюк, ала жуукь да билейдиле. Билимсизлик болган жерде уа культура жокуду», - дегенди ол. Маданият ишленгени ресуюмну таматасы Марияна Даова уа документни энчиликлерин белгилени бла бирге республикада болган проблемаланы да кьоторгенди. Ол бу сферада ишленгени социальный жумушларын толтурууну, аланы келлендирюуну, жаш специализирени жашуу журтла бла жалгьтыуу, аланы билимлерин халкьса боджорго кереклисин юсеринден айтаньды.

Даова культураны ача бла жалгьтыуу проблемасын да кьоторгенди. Ол акьыл этгенча, бу жумушлагга кыралда чыгарылган продуктаны бек азда алты проценти тенгли бири кыратылыкьга тийишлиди. Доклады 131-чи закон маданияты айналыуга чек салганын да

«Аны кыралыбызны чанарга излгенге адамла жарашдыргандыла», - деп кыошанды. Жыйлыуда кыралда культура политика кырууну юсонден кьбн торло окумла аныгьгандыла. Битеу окумла да жыйышдырылп, эсгертилуени проекти кызырланганды. Анда «культура» деген сьвню шарт аныгьтыргьа, концепцияны тыш кыралы сьзлени кетериге, маданият учуредени-

лагы кырал тутуучулукь этилерге кереклиси белгиленгенди. Андан сора да, документте жаны белем кьшоарга предложение да этиленди - культураны кадрла бла жалгьтыуу эмда анда ишленгени социальный гаранттила беруу жаны бла.

Станцияны баш жанында кьл боллукь туююлду

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Бу ююнде специалистле станцияны баш мекьмяны кыруулушу башлагьандыла. Ол ГЭС-ни ишинде эм магыаналы жерни алады. Гидротурбинала, генераторла, машинала турган зал - ала барысы да анда боллукьудула. Суу ары кырык метрден аслам биикликден келликди. Ол бурган турбинала юч электрогенераторну ишлетирикдиле. Ала уа барысы да бир кезиге отуздан аслам мегаватт ток чыгарыкьдыла. Мекьмяны мудорунда бетон ишлени башланганына кырааргьа ол юон кьп кьонакь жыйылганды. Кырулушуну бардырганы «Малье ГЭС Кабардино-Балкери» белемюно башчысы Сотталаны Алий, республиканы энергетика эм тарифле жаны бла кырал комитетини председатели Кючманлы Тахир, «УК ГидроОГК» компанияны башчысы Игор Косенков эм башкала келгенди. Биринчи жыйылганы алыгьышганды. Ол

айтаньна кере, бу объект ишле башлагьаны бла республикада ГЭС-леде электроюноно чыгаруу бир жылга 700 миллион киловатт жетерикди. Ол а битеу да республикада хайырланган токуну жарымы чакьлы болады. Электроюк жаны

бла кытылыкьны азайтудан сора да, станция жаны ишчи жерле, боджетге наложла да берилди. Кырулуш бардыргьан жерге битеу гидрогенераторлары бла турбиналары кесеклери келтирилгенди. Оборудованыны компания Кытайдан сатып алыгьанды. «Аны кьачтосуна иш жокуду, ышангылуулугу да игиди», - дегенди станцияны баш инженери Кыулбайланы Ахмат.

Быйлыны ахырына дерги битеу жер ишле тамам этиликдиле, бетон жумушланы асламысы да башалыкьды. Аны бла бирге электротехника эм башха оборудованыны кьбюно да орнаттылыкьды. Станцияны кыруулушу келер жыл сентябрь айда башалыкьды, ызы бла ол хайырланыгыра берилликди.

Бир бирге сынаулары айтхандыла

Бахан районну администрациясында «Иш бардырганда жаны амаланы хайырлануу эмда документлени сакьлаугьа эс берлюу» деген семинар бардырылганды. Жыйлыугьа Кзабарты -Малкварны архив службасы таматасыны орунбасары Шахим Шюенов, баш эксперт-специалисти Лариса Постниченко кере, республиканы архив службаларына бирге оом болганыны юсонден да айтылганды. Тобешууде службаны ишчилери келерини окумлары билдиргенди. Бу сферада кыалкь кемчиликле болгьныларын да сюзюгенди.

Тобешууде кьп вопроска кьбюно айтханды. Ол санда не документлени экспертизасын бардыкьыташхандыла. Документлени сакьлауу энчиликлерини юсонден доклад бла Лариса Постниченко сьлешгенди. Ол билдиргенге кере, иш бардырган заманда кыаблгытыланы тюз жарашдыра билген улуу эм баш магыаналы тутады. Архив службаны Бахан районда жумушларын кыалай тамамлагьаныны юсонден а Абузель Виндичеве айтханды.

Тобешууде кьп вопроска кьбюно айтханды. Ол санда не документлени экспертизасын бардыкьыташхандыла. Документлени сакьлауу энчиликлерини юсонден доклад бла Лариса Постниченко сьлешгенди. Ол билдиргенге кере, иш бардырган заманда кыаблгытыланы тюз жарашдыра билген улуу эм баш магыаналы тутады. Архив службаны Бахан районда жумушларын кыалай тамамлагьаныны юсонден а Абузель Виндичеве айтханды.

Донецкни кьатында болган затла - барып тохтаган фашизмди

Донецкден 60 километр узакькьында, Нижне Крынки элини кьатында Коммунар-22 шахтада кьп адам басдырылган жерле табылганлары украинаны властыланы жакь басулары бла кыралны юг-юстоу кьатында тохташхан башууу халкы толу ачыкьлайды. Кесини ол окуму урушуну, Саутланган ючюлени эмда право нызамны сакьлауу органыла ветеранларыны Нальчик шахар советини председатели Абдулаланы

Мустафа КАВАНДИ-BALKAR. ER.RU-гьа билдиргенди. «Кьонш Украина Республикасы башуу турган осал ишлени сылтаулары эрттеден келелиде. Кырауучула, саулуп бир тейюно фашизмни бла нацизмни ишлетиргенге ююргутуу жаны бла иш эрттеден бери да бек кыаты бардырылды», - дегенди Абдулау улуу.

«Арт жыйырма жылы ичинде Украинаны жеринде властыланы тынгьылаулары бла неда ачыкь жакь басулары бла, бандаров-

Бизни корр.

ГЕОПОЛИТИКА

Тарыхчы эм политолог **Вероника КРАШЕНИННИКОВА:**

Россейни чачарыкы план кыбыл этилгенди эм жашауда бардырылады

Бизни экспертибиз, халкыла аралы журналистиканы эм «Россей бином» деген тинтиулени бардыр турган, Парламентни Жакулат палатасыны члени, эки заманы эм бир технологияны келишуулюктени тингенди.

-Вероника Юрьевна, бир торлю аунала ызымдан тошкена кернедиле. Шендо бек турган ише 25-30 жыл мында алда Запад СССР-ге кыжжы кырошени эсе тошооримди?

-Мен бир заманда Рональд Рейганы администрациясыны АБШ-ны СССР бла байламы политикусын жарашдырган кылукучулары бла изиур-выло бардыр турганмын. Роджер Робинсон бла - АБШ-ны Кыоркызуулук советини экономика вопроста жаны бла тамата директору бла ушакан эдим. Ол халпар аунала эди АБШ-да Совет Союзу экономика эм ача жаны бла 1982 жылда этиген оур планы эм ол план жашауда кылай бардырылганын кысоирденди.

Алай план болганымын? Ол эторюк тойлоомдо?

-Рейган-диннге табынган адамды, ултрапарлы консерваторду, аны баш иши Совет Союзу чачуу болганына ийе-чыны тургандым. Ол кысоир нертеге политикалы башакшыны жыйында, аламы бурталары СССР-ни уятуу эди, экономика, аскер, эторюк информация эм психология кыюени чачуу болду.

Ала неден башлаган эдиле ол харам ишери?

-Совет Союзу бюджетине валюта кыядан келгени ачыкчалдым. Иш а былай эдиле: негдет, алтын аунала Алдан ал экин валюта файданы 66 процентни тутта эдиле. Бек алгач СССР аланы ал экин хайрыламача этере керек эдиле. Не этдиле? Сибирден Запад Европада газ быргыны экинчи бутанын ишлеуге чырмаулык салдына. Сора, Сауд Араб бла келишим, нефтьни багысын ала керге азайтып, баррелини багысын 3-10 долларга этере тошкороле.

Сора Запад Европада «Першинг» ракеталаны орнатдыла да, аланы Совет Союзга дерин укарчык заманларын 6 миутуна эмнэ азайтыды. Ол «жылуу урууш» деген зат техника жаны бла да, технология жаны бла да жашауда бардырылмалык зат эди, болсада аны баш мураты - Совет Союз сатууларыны эршишуге бокорчуну турган Рейганы ол стратегиясы 5-10 жылгач деп жарашдырылган эди эм 1982 жылда башланган эди. 1991 жылда 23-июнь декабрь эди, Совет Союз чачуулары эки кон кылаганды, Горбачев 96 миллиард доллар борчубу барды, банкрот болганыбыз деп билдирген эди.

-Мен ол технологияны ата-бабасы Джин Шарп бла интервю бардырганда аныгулар эмдем Совет Союзуна ооргала болукчу Балтиканы билими келечилерин ол Москвада юйретип турганын Шендо Вашингтонда Россейни чачуулары программаны жарашды турган кыгауу барды, дегер болукчуму?

-Мени оюумуа керге, алай планын жарашдыруу 2012 жылда башланганды, президенттик култугубу Владимир Путин жагыдан айрылгандан сора. 80-чи жылда Вашингтон ишин Польшаны юсо бла бардырганды эм, шендо уа Украинаны юсо бла бардыр турганмын.

Польша уа Совет Союзу чачуулары кылайла бек себеплик этгенди?

-Совет Союзу системасын ичинде урууну ичтанысы бек улду эди, аламы этере деп «Солидарность» деген профсоюз кыраган эдиле, аны ача бла Ара тасхачы управленийны жоллары эм католик кигисы юсо бла жалчыканды. Эмнэ кыайтарип айтамы, ол ишин шендо Украина тамамалды.

Украиндан алгач биз шендо керге турган ишлеги Сирия кылай эсе да кыташыкчымды?

-Анга сес да жокчу. Аны бек улду чурому уа - Вашингтонга эсе бурмай, Россей бардырганды шти политикадады. Халкыла аралы аренада биз Сирияны кырууларын бардырганды булшакчы мамыр атому кайрылынгача эркинлик берилгине, БРИКС-ни чеклерине алтерганымы халкыла аралы институтуа кырай башлаганды. Башкычону кыз карамалына керге, ол институтыны кырауу - тохтадырылган чекледен озган зат эдиле.

Союзникке биз оюмлагандан эсе кетпедиле

-80-чи жылда СССР-ге газ быргыны кыжжы бутанын ишлеуге кызымчаныларында, Европа, Шендо онтуу тойлоу эди. Шендо ол Вашингтон айткандан чыгыламын. Алай кылу болууну сылтау недеди? -80-чи жылда Европа Вашингтонну басынчакчылык этиине кыжау бекталы коршогон болса, Вашингтон аны тобугу бла бююп жорлаганды. Америкачыла 5 европалы компанияга дау этгендиле не бизни бла неда Советле бла сатыу-улуу эткичиде делт. Ол буйрукчу толтурманылары кичин бек фирмузгу, кылайла магыналы оюнда этгендиле дуняны бек уллу кырыларын Бразилияда БРИКС-ни чеклеринде! Ма ол кыоркучканды Вашингтонну.

«Комсомольская правда» газет.

МВД-сыны Май районда бляомине жагзын тургыруу кыгагытында ол тынамгажы жаш адам, шахарны Ленин аты арыманды токенеде айлана кетип, ачып сатовый токуртуп ала турган эдим кысоирден айтканды. Излеу ишине кылагыла терк алынуу, уручу болганына шеклиме ол жерли 25-жыллык жаш туулганды. Ол терслигин оюнуна алганды эм урлаганды, эртын исинне кыайтарганды. Бу шартка керге уловный иш ачылганды. Ача жагылан жеринден тышына кетере жарамгазын оюртулганды.

Ачкачы оюнуугу кулбла жабылызгандыла

Республиканы полициясын офертив-улушу ишине кезиминде быкканын ичине жашыран ачкагача ойнаган кулбуладан 14-сон тапханды эм жалпады. Аладан 35 система бол, 34 мониторинг, 3 пожест стоп, 230 физика сыйкылгандыла. Закусуну бизнеси кырауганын бардырыла тохтадырылгандыла эм администрация жууапка тарпылгандына.

Тасуу ишлегины шыануулукну билгай телефонларыны: 8(8662)49-21-05, 8800100777

Республиканы полициясы офертив-улушу ишине кезиминде быкканын ичине жашыран ачкагача ойнаган кулбуладан 14-сон тапханды эм жалпады. Аладан 35 система бол, 34 мониторинг, 3 пожест стоп, 230 физика сыйкылгандыла. Закусуну бизнеси кырауганын бардырыла тохтадырылгандыла эм администрация жууапка тарпылгандына.

КыР-де МВД-ны пресс-службасы

ишлекледе (закусуну наркотику алганы, саккалганы, ары-бери элтени, килтегрени, хазырлаганы, жарашдырганы) ючуну сатуулары тарпылынды. Аны байламы уловный иш ачылганды. Тинтуле андан ары бардырылды. Россейни Наркотоконтролю федеральный службасыны КыР-де Управленийны республиканы ичине граждандарын ала кеткену да тохтосуу ишлегины шыануулукну билгай телефонларыны: 8(8662)49-21-05, 8800100777

ПОЛИЦИЯ

Тонау бла кюрешкен аманлыкчыла

Россейни МВД-сыны «Баксан» муниципалла аралы бляомине дежурнайине бири кили селечини, кийи 2014 жылда 8-ми сентябрь анга белгиле болганды адамды, аны Килшекче кафедине кирип, андан 20 миңг эмнэ багысы аз-азык продукция эм ача улгаганларын айтканды. Излеу ишине кезиминде тохтадырылгандыла. Ол алезде жашаган 17,20,21 жыллары болган ючөөлүндиле. Ала тутулгандыла.

Ол элде дауыда белгилли болмаган адам Култура юнойно эшигин бузду, ары киргенди, андан 13 миңг эмнэ багысы ыркысы улгаганды. Району ич ишлерин бляомине уловный розыск службасыны кылукучулары 21-жылгач жашыны туткандыла. Урлаган затла Култура юйге кыайтыргандыла. Бу эки шартка керге да уловный ишле ачылгандыла.

НАРКОТИКЛЕ

Бир керге туулганды, алай а акылы жыймаганды

Республикада наркоманиягача кыжау кореш андан ары бардырылды. Бу коңледе наркотоконтролю кылукучулары офертив-улушу ишине кезиминде Прокладна районда Юно-Покровский хурда юйюени биринде 1518 грамм марихуана эм, 0,15 грамм гашы жуу тапхандыла. Юнойно иши, аламы уукук кесиле этип, оукууда эм гумдула буюрдуганды. Андан сора да, халкарда кыжанжал табакчада гашы жууу кылаган-кылуларын бар эдиле. Баам, юнойно иеси И, ала наркотикуе хазырып турганды. Эмнэ этгенде дерди да, 2008 жылда, закусунар наркотикуе сахтагы ючуну тутмакчылык сынгаганды. Алай андан да тышмиле оюно этгенди.

Алай андан да, граждани И. РД-ни Уловный кодексини 228-чи статьясыны 2-чи кесогине тыр-

Правоохранительными органами Кабардино-Балкарской Республики за совершение убийств, посягательств на жизнь сотрудников правоохранительных органов и военнослужащих, совершение иных тяжких и особо тяжких преступлений разыскиваются жители КБР, находящиеся в международном и федеральном розыске

УМВД РФ по Г.НАЛЬЧИКУ

ОМВД РОССИИ по ЗОЛЬСКОМУ РАЙОНУ

Джангураев Хажим Муратович, 20.12.1977 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Хасанья, пер. Майский, 13. В международном розыске - УМВД России по г. Нальчику. РД №19/106 (ст. 205 УК РФ, УД №2578-05)

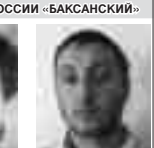
Кушов Мурат Баширович, 17.04.1977 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, п. Кенже, ул. Катанова, 65. В международном розыске, мера пресечения - арест, инициатор розыска - УМВД России по г. Нальчику. РД №25/107 (ст. 205 УК РФ, УД №2578-05)

Такаев Залимхан Мухамедович, 4.10.1981 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Гагарина, 170/127. В международном розыске, мера пресечения - арест, инициатор розыска - УМВД России по г. Нальчику. РД №25/107 (ст. 205 УК РФ, УД №2578-05)

Озов Муарин Алпиевич, 15.04.1982 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Баксан, ул. Дыкова, 23. В международном розыске, мера пресечения - арест, инициатор розыска - ОМВД России по Зольскому району. РД №7/11 (ст. 37, ст. 317, ст. 222, ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №72/13-1)

Мидов Руслан Басланович, 28.01.1984 г.р., зарегистрирован в Зольском районе, ул. Калмыков, 5. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - ОМВД России по Зольскому району. РД №7/10-14 (ст. 208 УК РФ, УД №758-14)

МО МВД РОССИИ «БАКСАНСКИЙ»

Мурзабеков Зурбек Мухамедович, 7.08.1997 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Кирова, 331, кор. 13, кв. 38. В федеральном розыске, мера пресечения - арест, инициатор розыска - УМВД России по г. Нальчику. РД №2/10-99 (ст. 317 УК РФ, УД №446-99)

Абидов Замир Абдулаевич, 27.08.1972 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Шалушкинская, 1, общ. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УМВД России по г. Нальчику. РД №28/28-09 (ст. 222 ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №71/37-09)

Сижиков Амиод Олегович, 10.04.1982 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Карашева, 102 «А». В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УМВД России по г. Нальчику. РД №25/106 (ст. 222 ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №71/37-09)

Косов Аспур Мухамедович, 28.01.1973 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, Баксанский район, Кабурун-3 ул. Кирова, 73. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - МО МВД России «Баксанский район». РД №55/84-99 (ст. 317 УК РФ, УД №446-99)

Оршодкулов Заурбек Хусейнович, 07.01.1984 г.р., зарегистрирован по адресу: г. Баксан, ул. Баксанская, 63. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - МО МВД России «Баксанский район». РД №5/16-13 (ст. 17.06.2013 (ст. 317, ч. 2 ст. 222 УК РФ)

Шабузов Залим Борисович, 06.10.1986 г.р., зарегистрирован по адресу: г. Нальчик, ул. Вагитова, 33, кв. 19. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УМВД РФ по г. Нальчику. РД № 80/12-14 (от 19.02.2012 (ст. 208, 2 УК РФ, УД № 104-02-10)

Табулов Иянат Усманович, 20.10.1987 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Московская, 3, кв. 114. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УМВД РФ по г. Нальчику. РД №81/25 - 12 от 18.12.2012(ст. 222 ч. 2, ст. 317, ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №71/37-12)

Занкишев Роберт Владимирович, 06.06.1988 г.р., зарегистрирован по адресу: г. Нальчик, ул. Ингушская, 25 «А», кв. 69. В федеральном розыске, мера пресечения - не избирается, инициатор розыска - УМВД РФ по г. Нальчику. РД №25/10-13 (от 22.01.2012 (ст. 208 ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №7056-13)

Шарипов Астамур Асманович, 11.06.1991 г.р., зарегистрирован по адресу: г. Баксан, ул. Ноткина, 50. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - МО МВД России «Баксанский район». РД №5/15-13 (от 22.01.2012, 162, 317, 167 УК РФ, УД №73/37-13)

Нуров Вячеслав Леонидович, 06.11.1982 г.р., зарегистрирован по адресу: г. Баксан, ул. Ломоносова, 63. В федеральном розыске, мера пресечения - не избирается, инициатор розыска - МО МВД России «Баксанский район». РД №5/25-13 (ст. 208 ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №5/25-13)

Шогенов Мурат Анатольевич, 11.03.1984 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Ингушская, 9 «А», кв. 34. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УМВД РФ по г. Нальчику. РД №80/18-13(ст. 208 ч. 2, ст. 222 ч. 3 УК РФ, УД №7056-13)

Заляхов Хасан Ибрагимович, 30.07.1987 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Эльбродова, 40. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УМВД РФ по г. Нальчику. РД №80/18-13 (ст. 317 УК РФ, УД №71/141-13)

Катерини Амир Русланович, 14.12.1986 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, г. Нальчик, ул. Борукеева, 5, кв. 60. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УМВД РФ по г. Нальчику. РД №80/18-14 (ст. 222 ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №71/27-14)

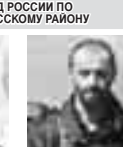
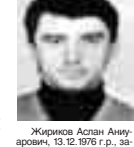
Абазов Маргин Апилович, 15.12.1982 г.р., зарегистрирован по адресу: г. Дыгулбегит, ул. 400-я линия, 232. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - МО МВД России «Баксанский район». РД №5/24-14 (ст. 167 ч. 1, ст. 222, 317 УК РФ, УД №7265-14)

Кавдинов Рафаэль Анатольевич, 29.10.1980 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, с. Терекское, ул. М. Терек, 61. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УФСБ РФ по КБР. РД №121-06 (ст. 208, ч. 2, ст. 317 УК РФ, УД №3715-05)

ОМВД РОССИИ по ЧЕГЕМСКОМУ РАЙОНУ

ОМВД РОССИИ по ЛЕСКЕНСКОМУ РАЙОНУ

ОМВД РОССИИ по ЭЛЬБРОДСКОМУ РАЙОНУ

Жамиева Алим Хасанович, 01.02.1978 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, Баксанский район, с. Кыбурт-3, ул.Тулунча, 7, промполь по адресу: КБР, с. Нарпан, ул. Килшекская, 30. В международном розыске, мера пресечения - арест, инициатор розыска - ОМВД России по Чегемскому району. РД №17/10-08 (ст. 205 УК РФ, УД №2578-05)

Жириков Аслан Ануарович, 13.05.1976 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, Чегемский район, с. Шаулушка, ул. Северная, 3. В международном розыске, мера пресечения - арест, инициатор розыска - ОМВД России по Чегемскому району. РД №17/14-08 (ст. 205 УК РФ, УД №2578-05)

Баккаев Аслан Назирович, 31.05.1971 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, Эльбрусский район, с. Кенчален, ул. Бешкюва, 10. В международном розыске, мера пресечения - арест, инициатор розыска - ОМВД России по Эльбрусскому району. РД №80/28-09 (ст. 205 УК РФ, УД №2578-05)

Амурраев Булагит Хасанович, 25.08.1979 г.р., зарегистрирован по адресу: КБР, Эльбрусский район, с. Кенчален, ул. Бешкюва, 10. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - ОМВД России по Эльбрусскому району. РД №13/1-08 (ст. 208 ч. 1, 2 УК РФ, УД 7044-07)

Шехкачиев Тимур Анатольевич, 19.08.1972 г.р., КБР, с. Дойское, ул. Мальбахова, 135, кв. 3. В федеральном розыске, мера пресечения - подписка о невыезде, инициатор розыска - УФСБ России по КБР. РД №19/07-11 (ст. 208, ч. 2, ст. 222, 2 УК РФ, УД №3715-05)

ЖИТЕЛИ РЕСПУБЛИКИ!

Если вы располагаете информацией о месте нахождения указанных лиц, совершивших или готовящих преступления, просьба на условиях строгой конфиденциальности звонить по следующим телефонам: Дежурная часть МВД по КБР: 40-49-10; 49-53-02, Управление уголовного розыска МВД по КБР: 47-65-82; 49-52-62; 49-51-32; 49-50-06. Полная анонимность гарантируется.

Миллет биригүүсү

Көп болмай КъМР-ни Култура фондунда «Риони» деген миллет культу- ра араларыны Гюргежо поэзиясына аталган ингир бардырылганды. Ол кюн оры кыонакчыгъ поэт, «Кавказын жазыу- чуларыны клубуну» башчысы Гуртуланы Салих, Госфильмофондун регионал управлен- асыны таматасы Георгий Наводничий эм башкала барган эдиле.

Гюргежо поэзияны тамашалыгы

Битеу дунягъа белгили Шота Руставелини «Витязь в тигровой шкуре» деген поэмасы кѣп тилге кѣчирѣлгени белгиледи. Ол малкар эм кыабарды тилге да кѣчирѣлгени. Бу уллу эм магъаланы ишин тамамлагъанла ула Гуртуланы Салих бла Зубер Тхагизоваду. Ол сѣбден «Рионини» таматасы Анзор Пѣжакъзаде, бу экинчи ишлерине уллу багъа биче, поржко миллетни атандын жарылыгын бидире, былагы Шота Руставелини майдаларын бердириге ходайтатейо бла чыгаргъаргъан да билдиргенди.

амамат табийгъаты, тау кыяралны белгили жазуучуларыны Шота Руставелини, Николос Бараташвили, Александр Чавчавадзеги, Ахакый Царетелени атлары, чыгъар- марлары келгенди. Гюргежо поэзия фольклоргъа, эпоска, халкъ таурулагъа таанды. Дагъыда мифологияда, адабияты уллу жери «Амирани», «Этериани» алады, батырлары бла жигитлени ачыклагъан Амирани, Абессалом этери, Мурман, Миндиа, Дали, бурунгу адабиятны беттерин жасаган Яков Цурбавагы бла Георгий Мериулини. Назмулу «Супико» деген жыр бла башланганы болгонда ары кѣрѣнгениди. Бу уухатъа эсге

уюсонден тынгыла халар айтханды. Полковник Александр Мама- ладе «Витязь в тигровой шкуре» деген поэманы юзюклерин орус эм ана тилинде окугъанын жайы- ынганла бек жаратан эдиле. Бу кзуудан ингидре романлагъа да сююнго тынгыладыла бери келгене. Гуртуланы Салих кыонакчы- байлана кесини жагъа кѣчѣр- мерли бла шагырей этгенди. Георгий Наводничий ююрою бла «Риони» арагъа сауугъа «Витязь в тигровой шкуре» деген поэманы аламат гравокала бла жасалгъан багъалы китабын бергенди. Бу тубешийе жюрек жарылыгъарнын арманы эм азербайджаны араланы келчи- лери да билдиргенди.

«Гюргежо назмаланы асламасы Ата журтка, тугуан от жагъагъа аталып жазылгандыла,» дегенди Анзор Пѣжакъзаде. «Бизни кыяралны юсонден Михаил Лермонтов, Александр Пушкин, Александр Грибоедов (ол кеси да анда асыралганды) кѣп назму жазгандыла. Борис Пастернакны, Сергей Есенинни, Николай Заболоцкийни, Владимир Маяковскийни да чыгарманылык жоллары да бизни жерибиз бла байламдыдыла,» дегенди «Риони» кулчулары араны таматасы. Ызы бла ол билеу келгенени бу аламат кзууачны байрам ингир бла алгышылганды. ДАДУЛАНЫ Маина.

Айырылуу

Асланбек Хуштов - грек-рим тутушуудан федерацияны президенти

Нальчикни Сабий стадионунда грек - рим тутушуудан федерацияны жыйылуу болгъанды. Анга тренерлерден, спортчулардан да 50 ден аслам адам кытышанды. Аяны санды 2000 жылда Олимпиада оюнаны чемпиону, Парламентни депутатын Асланбек Хуштов тишили кѣргенди. Ол анагъа былай жууалты кылу- луну ишингъа араланы ырыз- лыгын билдиргенди. Эмда федерацияны алгынгын таматасы Уналаны Мурат республикада

Карданов эм Юрий Битюков болгъандыла. «Тѣгерек столгъа» кыатыш- хананы барсы да грек - рим тутушуудан федерацияны прези- дентине 2008 жылда Олимпиада оюнаны призѣрн, КъМР-ни Парламентни депутатын Асланбек Хуштов тишили кѣргенди. Ол анагъа былай жууалты кылу- луну ишингъа араланы ырыз- лыгын билдиргенди. Эмда федерацияны алгынгын таматасы Уналаны Мурат республикада

спортну бу тюрлюсюн айнаырга уллу кыйын салганын да белгилегенди. КъМР-ни Спорт министри Аслан Абуовна сатынгъан Федерация бла мындан арысында да байламлык жюрте ишлерикле- рине толу ийнанганын чертгенди. Асланбек Хуштовла уа тутхан ишинде уллу жетишимле болу- рун тѣжгенди.

Светлана ГАУНОВА. КъМР-ни Спорт министрине- суну пресс-службасы.

Спартакиада

Талпынуулукъ халда

Алгъаракъда Элѣрус району окуучуларыны араларында Улуу Хоррапгъа аталып спартакиада башланганды. Тѣреде болу- учуруна, аны программасына спортчу алты тюрлюсюнден эришуле киредале - жѣнгил атлетика, волейбол, шахматла,

стол теннис эм мини-футбол. Сабийле биринчи жѣнгил атле- тикада кесерин саямгъандыла. Тырнауу шахарны «Тотур» деген стадионунда барган эришу спортчу алты тюрлюсюнден эришуле киредале - жѣнгил атлетика, волейбол, шахматла,

балим беруу учреждениялары, кѣвденлени орта шоллары эм Бедикчи, Былымны, Нейтрино пѣсдѣканы окуучулары, жыйым- дык командада кырап, кыатыш- хандыла. Ала барсы да бирге 250 чабыуу болу эдиле.

Эришуле алгъанда району балим беруу управленийисы башчысы Моллананы Сулеман сѣлшенди. Спортха эм физкульту- рагъа эс бѣлѣрге, бу эришууде уа онгуланы санында болуларын тѣжгенди.

Чабышууда биринчи жерге Тырнауу шахарны 5-чи гим- назисы, экинчи жерге уа 2-чи бла 6-чы номерли орта балим берген шоллары жыйымдык командалары тишили болгъандыла. Хоррапгъа ала барсы да КъМР-ни Спорт министрине- суну майдаллары бла, Элѣрус району балим беруу управленийисы эм физический культура бла спорт комитетини сайты грамоталары бла сауугъалангандыла.

ТЕМРИПЛАНЫ Анатоллий. СУРАТДА: эришуле барган кезиу. Сурат авторунду.

Жангы китап

Нарт сѣз кыартаймайды

Алгъаракъда белгили кыар- чайлы жазуучу Эдѣлпаны Мустафаны «Кыарчай» мал- кар нарт сѣзле» деген аты бла аламат китабы басмаланганды. Кѣпден бери да халкъыбыз сакып турган саугъа Эдден улуну хайырданан кѣлѣубѣгъа тѣшкенди. Аппакъ ырагы болсун ана.

кѣм тѣсѣр-бѣк тѣбери», «Ушакъ жол кесери», «Хазыргъа – бис- милляни», «Шух болсан» кѣрти шух бол», «Бизге жашуубузда нѣгерлик, билелик этгенлей турлукъдула былайла аламат халкъ айтыла.

Хар нарт сѣз орус тилге да бек таш, шакъ кѣчирѣлгенди. Анга да бир-эки юлго: «Эл ауузу – элия – Людские языки – мечут молнии», «Элин унутхан-тилин унутур. – Забывший родину забудет язык». «Заман да дарманды – И являю лекарства». «Еге ана да болды шынуулу – И махеча бываёт опорой сироте».

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Китапта халкъда жюрюгон тогузу минг нарт сѣз барды. Ала барсы да алфавитке кѣре зарфка урулгандыла. Аны кылыгъа алгъаынал окууна сезесе, ангылыса, автор бу эже жюргѣ, жаны бла берилгенни. Сѣз ючюн, «Адам сѣзюнден белгили», «Адам шырдыгы уа адам», «Жюрек жырлайды – бет агъады», «Иги сѣзге багъа жокъ», «Кыонакчы юй – дауурсуз», «Теп-

Биз жый мындан алда Эдден улуну «Минги таудан-минг айтуу» деген китабы чыкгъан эди. Аны окуй, уллу заруклыкъ алгъан эдик. Бу эге жататгъы китабы уа андан да уллуу. Ол, айхай да, кыарчай-малкѣр

жюле, бурунгу уланы сѣзлерини ююю бла бир бирини игирек ан- гылашыла. Билген сѣзлерини жагъа жагъыла кѣшоула, тилибиз да байыбады. Сора хар миллетни жашуу турмушуна кѣре дуняа ангылау нарт сѣзлеринде белгиленеди. Заман бир жеринде турмагъа ныча, жашуу да тюрленеди. Анга жагы айтыла керек боладыла. Мустафаны китабын- да аллайланы да кѣрѣюкюлѣ. Кысыксыз, мында окуучу кесин жараракъ, журукъ айтыу, оом да табаркынды.

Беш жыл мындан алда Эдден улуну «Минги таудан-минг айтуу» деген китабы чыкгъан эди. Аны окуй, уллу заруклыкъ алгъан эдик. Бу эге жататгъы китабы уа андан да уллуу. Ол, айхай да, кыарчай-малкѣр

ТЮБЕШУУ

Эркинликлерин эмда жууаплылыкларын ангылата

КъМР-де МВД-ны ведомстводан тышында охронасыны кул- лукчулары Нальчикде кеслери шѣфлик этген 3-нч номерли ин- тернет-школада торлю-торлю жаш санда окуучуларга лекцияла окугъандыла, семинарла бардырылганды. Бек алгъа юристе сабийле бла правону юсонден ушакъ этгенди.

рылады. Ол муратда оюн халда бек сейрилик иле бардырылгана боллукъду. Сѣз ючюн, конкурсла, эришуле, викторинала.

«Ючюн» тѣрчюнк класанын сабийлерине аталган семинар- дегенди юристорюкъ полицияны лейтенанты Альбина Маликуова - ана бла бѣтден-бѣтке кырап ушакъ этуу халда барганды. Биз жаш адаманын жомарт жашуу тыри кыатышдырууну амал- ларына айрып эс бургъаныбызны ачы билдиргенди.

Сабийле гражданылыкларын сѣзверлерине, аяны эркинликлерин жаны бла билимлерин бѣсѣ- роуге артыкча уллу магъана берилди. Бек алгъа уа ачыкчылык, тоз ниетли болуу, ишануулукъ из- ленеди абдангандыла жашчыкыла, кычыктыла бла сѣлшген, ушакъ этген кезиде.

«Бир-биде хулиганлыкъ этууде, ѣторюк айтырга телефонну хайырландырга кѣорешлене бардыла. Сабийле атларын жашырып сѣлшеселе, кеслерин бир уллу жигитлик этген суналдыла, аны оюн жууалта тартылыкларын билмедиле. Ехчеге терорлукъ этпегенди неда этпирге боллукъду дегенле. РФ-ни Уголовны кодексини 207-чи статьясына кѣре, жууалта тартылыкларын билмейди.

Алапы эрлеринде болсун, ол тор- люк бла сѣлшген жаш адамданан 14 жыллары толгъанла, башда айтылган статьягъа кѣре, жууалта тартылыкдыла. Алапы эки жѣз минг сомгъа неда ич хакынын ѣлчменде тазир салындаы, бир жылгъа дери тозетюнѣ ишлене урунурга тюшеди. Андан сора да, оюн андан тѣрт айгъа дери тутмакы- лыкъ сынаргъа да боллукъдула.

Тилибиз

Белляу бешик жыр

Унутула барган сѣзлени кзуууну алгъаракъда да бир-те зарфка ургъан эдик. Энтре да газет окуучуларыбызны тилкелери бла бир немчасан басмалайык. Ала былардыла:

«Ала - гонимшины хылы-мылы, чегине жетдирмей эти. Анди - жюнден этилген затты ты- шына чыкгъан туюу. Бачос - терини кыайлары, бурчагыла. Баргъана - аркуваланы кѣтор- ген чигинчи. Бадыр - жили жерледе неда чалыкыла кѣмуурска тѣбеге ушагъан гичте тѣбечик. Вазма - нгы- ында адамла оттуругъа деп салынган томур. Балканий - аруу иймил гюг хансны бир тюрлюсю.

«Гедеш - тауукъ орун. Гелеу - тауда ѣсген алаша, чапыр- ракысы жан. Гавы - табаны ачык, юйде кийиучо жѣнгил неда талны кѣабугъунда эшилип этилген ачык кийим. Гедиз - чыбыкында эшилген, сауула жайыуучо четен.

«Енг - кзуумачны ич жаны. Жанк-жюн жокку. Жал - са- дакъ. Жигей - экинчи, текени кыуругъу. Зюзан - акъ, кыра, сѣртгъалдым тамгалы таш. Калей - бошуна юре туруучу ич. Кызмыч - атылган саууту бир тюрлюсю. Кыанжа - иерти арт кыашында, кысылып, жѣнгил жок салыуучу чен.

Сабмагъа ЛУКЪМАН улу М. хазырлагъанды.

Сабмагъа ЛЕЙЛУН улу Х. хазырлагъанды.

2014 жылга октябрь айга беш уухатны намаз къылынуу заманы

Table with 8 columns: Day, Ainy kopleri, Ertten namaz, Kyon chyk-gyan zaman, Tush namaz, Ekinidi namaz, Ashham namaz, Jassy namaz. Rows list days from Baraz to Bayrym with corresponding prayer times.

КъМР-ни Муслиманларыны дин управленийисы.

УЧРЕДИТЕЛЬСКОЕ КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БАЛ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Grid of advertisements for various organizations including 'АТТАЛАНЫ Жамат', 'РЕДАКЦИЯНЫ БЕ-ПОМЛЕРНИ', 'Газет "Гетраграф"', and 'РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЫН АДРЕСИ'.